

ROSA CRUX

FILOSOFIAA - MYSTIIKKA - TIEDETTÄ - KULTTUURIA

NRO 2, JOULUKUU 2009, 12 VUOSIKERTA

Ruusuristin Veljeskunta AMORCin Jäsenlehti

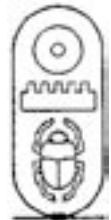
Imperaattoron kiertokirje.....	4
Ruusuristiläinen ajankulku.....	7
Ristin kehitys	16
Myyttinen Atlantis	24

© Copyright 2009
Ruusuristin Veljeskunta
AMORC-SUOMI
AMORC, PL 8, 33341 TAMPERE
Sähköposti: amorc@amorc.fi
Internet: www.amorc.fi

Kaikki oikeudet pidätetään

*Lehden artikkelit eivät välttämättä kuvaa Ruusuristin
Veljeskunta AMORCin kanta, jolloin niistä vastaa kirjoittaja*

Joulukuu 2009

Mikä Ruusuristin Veljeskunta AMORC on?

Ruusuristin Veljeskunta on kansainvälinen ja yhteisö, johon kuuluu jäsenenä naisia ja miehiä lähes kaikista maista. Veljeskunta on kerännyt ja säilyttänyt vuosisatojen ajan vanhaa ja ajatonta viisautta. Veljeskunta ei ole uskonnollinen eikä poliittinen. Sen tehtävänä on välittää hallussaan olevaa viisautta. Päämääränä on, että jokainen oppii elämään tasapainossa itsessään olevien luovien ja rakentavien voimien kanssa niin omaksi parhaakseen kuin ihmiskunnankin hyväksi.

HALUATKO LISÄÄ TIETOJA?

Pyydä esitteemme osoitteella:

Ruusuristin Veljeskunta AMORC

PL 8, 33341 TAMPERE

soita iltasin tai jätä viesti

050-561 1128

yhteys sähköpostitse:

amorc@amorc.fi

www.amorc.fi

TOIMITUKSESTA

Joulukuu

Minulle näytettiin suuri valopallo. Siitä säteili kirkkaita valonsäteitä, jotka palatessaan siihen olivat himmeitä säteitä.

Kuulin sanat:

Kun olet tehnyt kierroksen, palaat Minuun, kaiken elämän lähteeseen, ja olet yhtä Minun kanssani niin kuin alussakin.

Eileen Caddy - Ovi sisimpään

Valoisin ja avoimin mielin voimme kestää kärsimystä

Monien arvostama ranskalainen poliitikko Simone Veil on sanonut: “Valoisin ja avoimin mielin voimme kestää kärsimystä.” Kuulin tämän eräänä huhtikuun päivänä vuonna 2004 juuri kun tarvitsin sitä. Olen aina ollut sitä mieltä, että tuskaa pitää ilmaista silloin kun sen tuntee, vaikka useinhan se on vaikeaa. Oletan kuullut sanojen lieventävän kärsimystä.

“Valoisin ja avoimin mielin voimme kestää kärsimystä.” Tämä ilmaisu on jatkuvasti tukenut, ohjannut ja auttanut minua vaikeuksissani. Olen pohtinut sitä monella tapaa. Yksi ajatus johtaa toiseen ja saatamme päätyä joihinkin johtopäätöksiin tai yhä laajempiin pohdintoihin. Pitäisikö meidän sietää tuskaa vai pyrkiä välttämään sitä? Miten voimme sietää kestäväntöntä? Mikä on tämä kärsimykseen liittyvä valoisa, avoin mieli? Onko se sisäinen

liekkimme? Jumalallinen valo? Tai symboloiko se valaistumista ja naamion riisumista, inhimillisyyden ilmentymistä vai kielteisten tunteiden lopullista tunnistamista?

Usein on vaikeaa alkaa ilmaista itseään avoimesti ja monesti se on myös tuskallista, ennen kuin saavutamme tasapainon ja tyynnymme. Vaikka meidän on luonnostaan vaikea hyväksyä joitakin tosiasioita ja totuuksia, niin ennemmin tai myöhemmin avoimuus on välttämätöntä. Salailu, vaikeneminen, tahdikkuus, toisen tai toisten ihmisten kunnioitus, arkuus, pelko tai kriittisyys voivat estää avoimuutta ja kuitenkin ennemmin tai myöhemmin avoimuuden laki vaikuttaa. Se vaikuttaa jokaiseen, myös tiedostamattamme. Kun lähestymme elämää henkisesti ja kun sielumme, mielemme ja sydämemme on harmoniassa jumalallisten lakien kanssa tai

jos olet sitä mieltä, luonnon lakien kanssa, voimme saada selkeän oivalluksen, jolloin asiat näyttäytyvät täydellisessä kirkkaudessaan. Ainoastaan tämä valo selkeyttää kaikki hyvät että pahat asiat, koska se on sopusoinnussa tiedon kanssa.

Tietämättömyys, tiedon vastakohta, näyttää joissakin suhteissa helpommalta kokea. Tietämättömyys voi olla lempeää ja suojelevaa. Se houkuttelee meitä ja pelastaa meidät loukkaantumiselta. Jeesus sanoi: "Autuaita ovat hengellisesti köyhät" tai "Autuaita ovat hengessään köyhät". Tämä vertaus on vuosisatojen ajan johtanut moniin keskusteluihin ja tulkintoihin. Molemmat ilmaisut, 'hengellisesti köyhät' tai 'hengessään köyhät' tarkoittavat, että tietämättömyys ja sitä kautta viattomuus voi suojella meitä murheilta ja aikaan saada onnea. Tämä tarkoittaa samalla, että tiedon tielle astuminen ei ole riskitöntä. Kaikesta huolimatta meidän on kuljettava tätä polkua ja hy-

väksyttävä, että valo ohjaa askeleitamme ja paljastaa suuntamme puutteet. Polulle lähteminen ei ole valinta, vaan velvollisuus ja ennemmin tai myöhemmin meidän on mentävä eteenpäin ja tarkasteltava sitä. "Eteen päin kulkeminen voi johtaa kauas".

Kun mystiseltä kannalta pohdimme sietämistä tai kestämistä, kyse ei ole periksi antamisesta, vaan päinvastaisesta. Jos tiedon polullamme on vaikeaa tai sydämesi on tulvillaan surua, muista meissä itsessämme ja ympärillämme loistava jumalallinen valo, joka kohottaa meitä. Suojelevat hyväntahtoiset ja rakastavat olennot tukevat meitä koettelemuksissamme ja voimme julistaa: "Valoisin ja avoimin mielin voimme kestää kärsimystä".

Lopetan tämän lainaamalla erään veljemme, George L. Hendelin runoa "Those I loved". Runo saattaa tuntua masentavalta, mutta minusta se on rauhoittava ja miellyttävä. Ajattelin sen hyvin kuvaavan aihetta eräältä puoleltaan.

He joita syvimmin rakastin
löivät minua rajuimmin.
He viilsivät haavoja,
eivät ne koskaan parantuneet.

Kätkin haavani
syvälle kärsimykseeni,
ainoaan aarteeseen,
johon minulla oli oikeus.

Kuitenkin täällä syvällä,
täällä nöyryyden maassa
sain hymyn ja tervehdyksen
ruhjottuun sydämeeni.

Omalla piinallaan
tuska kuluttaa itseään,
tuskaamme ja kärsimystä
meissä pitkään jo asuvaa.

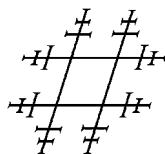
Tuska pyyhkii pois kärsimyksen,
minut tyhjentäneen,
jalkani uuvuttaneen
kulkuni sumuihin peittäneen.

Kuin taivaanrannalla lintunen
tuulissa leikkii
pilvien meressä,
liittää ajatukseni tyyntyneenä.

Mieleni muistoja kantaen
ja onnea uskomatonta,
ilmentää rakkautta,
ja poissa on tuskainen kärsimys.

Sinä, joka luet näitä rivejä, jos
tunnet että mielesi on tuskai-
nen, koska sydämesi on pimey-
dessä, toivon, että sinulla on
ystävä joka valaisee sen. Jos
silmäsi ovat surulliset, hymyil-
kөөn joku sinulle ja ojentakoon
lohdullisen käden, kun polkusi
vaikeutuu.

Veljesi, *Christian Bernard*

Ruusuristiläinen ajankulku

Ruusuristin Veljeskunnan, RAMORCin juuret ovat mystisissä perinteissä, filosofiassa, Atlantis-myytissä ja muinaisessa Egyptissä. Vanhoina aikoina sana 'mysteeri' viittasi tiettyyn gnosikseen, salaiseen viisauteen. Muinaisessa Egyptissä perustettiin kouluja tutkimaan ja opettamaan elämän mysteerejä ja viisauden salaisuuksia. Vuosisatojen kuluessa mysteerikoulut liittyivät vihkimyksiä opettamaansa tietoon.

Atlantis (Ennen historiallista aikaa)

Platon (n. 428 - n. 348 eKr.)

Thutmosis III

viittasi ensimmäisenä Atlantikseen Kritias- ja Timaios-dialogeissaan. Hänen mielestään Solon (n. 640 - 558 eKr.) omien sanojensa mukaan oli saanut tietoa Atlantiksesta egyptiläisiltä papeilta. Monien esoteerikkojen mielestä Atlantis oli ruusuristiläisenä perinteenä jatkuvan alkuperäisen tiedon kehto.

Esidynastinen Egypti (10 000 - n. 3000 eKr.)

Alkuperäisen perimätiedon mukaan atlantilaiset valitsivat Egyptin maaksi, jonne he perustivat uuden antiikin ajan sivistyksellisen ja henkisen kodin.

Dynastinen Egypti (n. 3000 - 30 eKr.)

Tarinan mukaan Egyptin ensimmäinen kuningas valittiin atlantislaiten keskuudesta. Farao Thutmosis III (1473 - 1425 eKr.) ohjasi Karnakissa sijaitsevaa mysteerikoulua ja järjesti mysteerikoulut veljeskunnaksi. Akhnaton (n. 1353 - n. 1335 eKr.) toi monoteismin

muinaiseen Egyptiin ja sai aikaan myös kumouksen taiteen alalla. Aleksanteri Suuren 332 eKr. tapahtuneen valloituksen jälkeen egyptiläinen kulttuuri ja henkisyys sekoittui kreikkalaiseen hellenismiin ja vaikutti koko Välimeren alueella. Monien historiallisten polkujen kautta tämä muinainen traditio ilmentyy modernissa ruusuristiläisyydessä.

Essealaiset (2. vuosisata eKr. - 100 jKr.)

Essealaiset olivat mystikkoja, joilla oli yhteisöjä Egyptissä ja Israelissa. Eräs näistä oli luultavasti Qumranissa, josta on löydetty Kuolleen Meren kirjakääröt. Monet uskovat Jeesuksen kuuluneen essealaisiin. Jotkut heidän tavoistaan muistuttivat pythagoralaisia käytäntöjä. Essealaisiin kuuluivat myös lähellä Aleksandriaa eläneet terapeutit, jotka harjoittivat parantamista. Ruumiin, sielun ja hengen terveyttä korostetaan ruusuristiläisessä perinteessä ja myös sen edeltäjissä.

Orfiset mysteerit (n. 6. vuosi-

sata eKr. - 391 jKr.)

Muinaisen Kreikan ensimmäisessä tunnetussa mysteerikoulussa harjoitettiin orfisia mysteerejä, jotka liittyivät myyttisen Orfeuksen elämään. Joidenkin mystisten tekstien mukaan hän oli todella elänyt vihitty. Kirjoitusten mukaan hän eli kaksikymmentä vuotta Egyptissä ja oli Memphisissä sijainneen mysteerikoulun jäsen.

Delfoin mysteerit (1700 eKr. - 391 jKr.)

Delfoi oli Kreikan henkinen keskus yli 2 000 vuoden ajan. Pythialla oli keskeinen rooli Delfoin oraakkelitoiminnassa. Hänellä kerrrotaan olleen kyky olla yhteydessä näkymättömän maailman kanssa ja puhua Apollon puolesta. Delfoin temppelillä oli antiikin aikana valtava vaikutus sekä oraakkelin että arvovaltaisen mysteerikoulunsa takia.

Pythagoraan koulu (6. vuosisata eKr. - 492 eKr.)

Pythagoras perusti koulun Krotonaan, Italiaan. Hän opetti, että Ykseys oli universumin

ensimmäinen suuri laki. Tästä Ykseydestä nousivat numerot, numeroista pisteet, pisteistä janat, janoista tasot, tasoista avaruudelliset kappaleet ja näistä neljä prinsiippiä (tuli, ilma, vesi ja maa), joista maailma koostuu. Tämä mystinen käsitys universumista eli kauan Krotonan koulun jälkeen ja sitä kannattivat monet kreikkalaiset filosofit. Se on lisäksi vaikuttanut länsimaiseen ajatteluun muodossa tai toisessa. Ruusuristiläinen filosofia käsittelee monia näitä aiheita.

Eleusiin mysteerejä (1800 eKr. - 500 jKr.) harjoitettiin Eleusissa, josta ne levisivät muualle Kreikkaan. Mysteerit liittyivät Demeterin myyttiin. Hän oli hedelmällisyyden jumalatar ja hänen tyttärensä oli Persefone. Mysteereihin liittyneitä vihkimyksiä oli kolmentasoisia, joista korkein oli epoteia. Mysteereitä pidettiin muinoin niin tärkeinä, että koko Kreikassa vallitsi taistelujen aikana 55 päivän aselepo, jotta taattaisiin pääsy Eleusiin. Ruusuristiläiseen perinteeseen liittyvät myös vihkimykset.

lisiksen mysteerit (4. vuosisata eKr. - 6. vuosisata jKr.)

lisiksen hellenistiset egyptiläiset mysteerit levisivät Välimeren maailmaan, Lähi-Idästä aina Britanniaan saakka. Ne levisivät kaikkein laajimmalle egyptiläisistä esoteerisista liikkeistä. Monien mielestä Isis ja Horus jatkavat nykyään Neitsyen ja Lapsen hahmoissa. Mysteereihin liittyy toivo henkilökohtaisesta tuonpuoleisuudesta ja pelastuksesta ja jumalallisen naisellisuuden suojelevasta, ruokkivasta ja voittoisasta hahmosta.

Mithramysteerit (2.vuosisata eKr. - 5. vuosisata jKr.)

Vihkimyksellinen mysteerikoulu, jossa oppilaita vähitellen johdettiin astronomisiin totuuksiin symbolien avulla ja miten näiden symbolien tietäminen voisi johtaa etsijän kaiken takana olevaan voimaan. Ruusuristityön piirteisiin kuuluvat tie-teellinen tutkimus, symboliset vihkimykset ja yhdistyminen Kosmiseen.

Hermetismi (1. vuosisata eKr.

nykyaikaan saakka)

Hermes Trismegistokseen liitettyihin kirjoituksiin perustuvat astrologiset ja muut tieteelliset kirjoitukset alkoivat kierrellä Aleksandriassa ja Välimeren maissa ensimmäisellä vuosisadalla eKr. ja alkemiaa käsittelevät kirjoitukset hieman myöhemmin. Hermes Trismegistos oli egyptiläisen Thot-jumalan helleeninen muoto. Filosofisia ja spiritualistisia kirjoituksia ilmestyi ensimmäisellä vuosisadalla jKr. Hermeettistä perinnettä harjoitettiin egyptiläisten, juutalaisten, kristittyjen ja myöhemmin islamin uskonnon piirissä. Monien mielestä se edustaa egyptiläisten temppelien ja mysteerikoulujen opetusten jatkoa. Monet renessanssiajan mystikot ja oppineet kiinnostuivat hermetismistä. Nykyisin tätä perinnettä nimitetään hermetisismiksi. Hermetismi korostaa selkeää yhteyttä jumalallisuuteen ('kuten ylhäällä, niin alhaalla') ja viittaa palaamiseen olemisen lähteille. Ruusuristiläinen filosofia on hermeettisen tradition perijä.

Gnostisismi (1. vuosisata - 14. vuosisata jKr.)

Gnostikot, juutalaiskristillisen henkisen perinteen varhaismuodon kannattajat korostivat yksilön henkilökohtaisen ja sisäisen kokemuksellisen tiedon (gnosis) saavuttamista yliluonnollisesta Jumalasta, sisimmästä olemuksesta. Tämän gnosisen kautta ihminen pääsee yhteyteen kaiken olemassaolon lähteen kanssa. 4:llä ja 5:llä vuosisadalla gnostikoita vainottiin ja siksi he muuttivat Itä-Eurooppaan, Lähi-Itään, Pohjois-Italiaan ja Etelä-Ranskaan, jossa he joutuivat menemään maan alle 14. vuosisadalla. Tiedon sisäinen keskus - aihe on tuttu teemana ruusuristiläisissä opinnoissa ja käytännössä.

Uusplatonismi (3. - 6. vuosisata jKr. nykypäivään saakka) Klassisen filosofian Kreikan viimeisin nousukausi, uusplatonismi yhdistää Platonin, Aristoteleen, Pythagoraan ja muiden filosofien ajattelua ja käsittelee filosofian keinoin yksilön kai-

puuta pelastumiseen. Uusplatonismin mukaan ihminen voi teorian avulla kohota olemissen tasoilla kontemploiden jumalallista. Uusplatonistinen lähestymistapa on vaikuttanut juutalaisuuteen, idän ja lännen kristillisyyteen, islamilaiseen mystiikkaan, esoteerisiin kouluihin sekä ruusuristiläiseen ajatteluun.

Kabbala (juutalaisuden alusta aina nykypäivään)

Perinteisesti kabbala on käsitetty juutalaisten mystikkojen opetuksiksi. Alkuun opetus oli suullista ja salaista. Sillä on yhteyksiä uusplatonismiin, sophiaperinteeseen ja martiniin.

Alkemia (ensimmäiset kirjalliset lähteet 3. vuosisadalta jKr.)

On sanottu, että Hermes Trismegistos, jonka nimeen on liitetty Smaragditaulu, perusti alkemian jotta "maan päällä ilmentyisi jumalien valta ja viisaus." Alkemistien päämääränä oli muuttaa epäjalo puhtaaksi. Carl Jung (1875 - 1961)

käsitti alkemian edustavan individuaatio- eli yksilöitymisprosessia. Sekä fyysinen että spirituaalinen alkemia ja sen käsitteet ovat osa ruusuristiläisiä opintoja.

Temppeleiherrat (11. vuosisata jKr. - 14 vuosisata jKr.)

Tämä luostaritariveljeskunta suojeli eurooppalaisia pyhiinvaeltajia Palestiinassa. Heillä oli yhteyksiä muslimimaailman vastaavaan järjestöön. He pyrkivät yhteiseen henkisyyteen osana alkuperäistä traditiota. Ruusuristiläisiä pidetään temppeleiherrojen esoterismin perijöinä.

Jumalallisen viisauden perinne (12. vuosisata - nykypäivään)

Jumalallisen viisauden (Sophia) sisäisen yhteyden polku on edustettuna länsimaiden kristillisissä perinteissä, juutalaisuudessa (kabbala), läntisen (Jacob Boeme, Louis-Claude de Saint-Martin) sekä itäisen kristillisyyden (Vladimir Solovyev, Sergei Bulgakov) ja islamilaisen sufilaisuuden ('Ali

Ibn al-'Arabi) piirissä sekä länsimaisessa esoteriassa. Etusijalla on mystinen liitto sisäisen jumalallisen Sophian kanssa, mikä on hyvin yksinkertaista ja sopii hyvin ruusuristiläiseen lähestymiseen.

Teosofia (kreik. theos jumala, sophia viisaus, suom. jumalviisaus) tarkoitti alun perin filosofista ajattelua, joka kohdistui Jumalan olemuksen selville saamiseen salaperäisellä, välittömällä näkemyksellä. Tällaista teosofiaa harrastivat muun muassa uusplatonikot, useat keskiajan mystikot sekä uudella ajalla mm. Jakob Boeme, Franz Xaver von Baader ja Friedrich von Schelling.

Ruusuristiläisyys (1614 - nykypäivään)
Ruusuristiläinen perinne syntyi Euroopassa kolmen manifestin ilmestymisen aikoihin. Manifestit olivat: Fama Fraternitatis (1614), Confessio Fraternitatis (1615) ja Christian Rosenkreuzin kyymiset Häät (1616).

Martinismi (1800- luvun alku

Ranskassa jatkuen nykypäivään)

1800-luvulla alkaneen martinismin perusti Martinez de Pasqually (1717-1774) Elus-Cohen - nimisenä järjestönä. Traditionaalinen Martinistijärjestö on vihkimyksellinen veljeskunta ja moraalinen ritarikoulu, joka perustuu juutalaiskristilliseen mystiikkaan. Veljeskunta sai nimensä Louis-Claude de Saint-Martinin (1743 - 1803) mukaan. Hän oli ranskalainen mystikko ja kirjailija. Esoteerikko Papus muotoili sen veljeskunnaksi. Nykyään se toimii Ruusuristin Veljeskunnan, AMORCin piirissä.

Ruusuristin Veljeskunta AMORC (1915 - nykypäivään)
Harvey Spencer Lewis matkusti vuonna 1909 Ranskaan ja otti vastaan tehtävän perustaa Ruusuristin Veljeskunnan Amerikkaan, mikä tapahtui vuonna 1915. Siitä lähtien Ruusuristin Veljeskunta AMORC on ollut henkisenä tienä sadoilletuhansille ihmisille kautta maailman.

Tunnettuja ruusuristiläisiä

Monet tieteen ja taiteen aloilta tunnetut ihmiset ovat aikojen kuluessa olleet ruusuristiläisiä. Termiä 'ruusuristiläinen' voidaan käyttää sekä yleisessä merkityksessä, jolloin tarkoitetaan 'ruusuristiläinen ajattelultaan' että tarkemmassa merkityksessä, jolloin henkilö on kuulunut ruusuristiläiseen ryhmään tai veljeskuntaan.

Leonardo da Vinci (1452 - 1519) Tiedemies, keksijä, taiteilija, filosofi, matemaatikko
Cornelius Heinrich Agrippa (1486 - 1535) Kirjailija, mystikko, alkemisti

Paracelsus (1493 - 1541) Lääkäri, alkemisti, okkultisti
Francois Rabelais (1494 - 1553) Kirjailija

Theresa of Avila (1515 - 1582) Kirjailija, kirkon opettaja, Espanjan suojeleuspyhimys

John of the Cross (1542 - 1591) Pyhimys, kirjailija, pappi

Francis Bacon (1561 - 1626) Filosofi, esseisti, valtiomies

Michael Maier (1566 - 1622) Alkemisti, kemisti, lääkäri

Jacob Boehme (1575 - 1624) Mystikko

Blaise Pascal (1623 - 1662) Tiedemies

Baruch Spinoza (1632 - 1677) Filosofi

Gottfried Wilhelm Leibnitz (1646 - 1716) Tiedemies

Benjamin Franklin (1706 - 1790) Tiedemies, keksijä, valtiomies, kirjanpainaja, filosofi, muusikko, taloustieteilijä

Thomas Jefferson (1743 - 1826) Yhdysvaltojen presidentti, Itsenäisyysjulistuksen laatija, historioitsija, filosofi

Michael Faraday (1791 - 1867) Fyysikko, kemisti

Marie Corelli (1855 - 1924) Kirjailija

Claude Debussy (1862 - 1918) Säveltäjä

Erik Satie (1866 - 1925) Säveltäjä, pianisti

Edith Piaf (1915 - 1963). Laulaja

Michael Faraday

RISTIN KEHITYS

Monet, jotka näkevät ruusuristiläisten symbolin ensimmäisen kerran luulevat, että se on kristillinen symboli. Se muistuttaa suuresti roomalaiskatolisten symbolia. Ihmiset luulevat sen olevan ainakin uskonnollinen symboli.

Risti ei ole alun alkaen ollut uskonnollinen symboli ja sitä käyttivät monet yhteisöt milloin missäkin muodossa. Ennen Mestari Jeesuksen esittämää kristillistä oppia ei myöskään ollut minkäänlaista kristillistä ristiä. Uskonnolliselta kannalta katsottuna on sattumaa, että Jeesus, kuten monet muut vuosisatoja ennen häntä, naulittiin ristille. Tämä risti ei edes ollut samanlainen, mitä nykyisin pidetään kristillisenä symbolina. Erään toisen sattuman ansiosta kirkkoisien risti otettiin kristinuskon symboliksi monta sataa vuotta ristiin-naulitsemisen jälkeen. Tähän tarkoitukseen olisi voitu yhtä hyvin ottaa Kultainen Kruunu (mikä välistä otetaankin), or-

jantappurakruunu tai joku muu monista symboleista, mitkä jotenkin liittyvät Jeesuksen elämään ja työhön.

Juutalaisille risti on vainojen aiheuttamien kärsimysten symboli. Heprealaisten historiasta näkee, kuinka he olivat tarpeettomien ja loputtomien kärsimysten uhreja siitä syystä, että he jatkuvasti eri kamppailuissaan huusivat: "Via Crucis" (Ristin tie).

Ristin alkuperä on kadonnut aikojen hämärään. Ensimmäinen risti saattoi muodostua neljän ilmansuunnan kuvaamisesta. Ensimmäinen mystinen symboli on kuitenkin ollut TAU-risti. Antiikin foinikialaiset käyttivät sitä.

Seuraavassa kehitysvaiheessa lisättiin silmukka TAU-ristin yläosaan. Tätä ristiä kutsutaan usein egyptiläiseksi ristiksi, koska se oli vanhojen egyptiläisten rituaalien tärkeä

symboli. He kutsuivat itse ristiä nimellä Ankh-risti tai Crux Ansata eli Elämän Risti. Tämä risti on kuolemattomuuden tai elämän jatkumisen ja uudelleen syntymisen vertauskuva. Kyseinen risti on tänä päivänäkin nähtävissä Egyptissä kuninkaita, kuningattaria, jumalia ja jumalattaria esittävien patsaiden kädessä Elämän avaimena. Samoin se on nähtävissä hautakammioiden maalauksissa.

Ruusuristiläisille Crux Ansata merkitsee kuolemattomuuden ja reinkarnaation vertauskuvaa. Muuta merkitystä sillä ei ole heille ole.

Risti muuttui aikojen kuluessa edelleen, sillä siihen tehtiin lisäyksiä, minkä tarkoitus oli luoda ainutkertaisia symboleja. Erilaisia ristejä oli lähes kaikilla antiikin kansoilla kauan ennen kristillistä ajanjaksoa.

Ruusuristiläinen Ruusuristi on aina kultainen risti, jossa on apilanlehden muotoiset päät.

Keskustassa on aina YKSI punainen ruusu. Risti, missä on kolme tai seitsemän ruusua tai neljän ruusun muodostama seppäle ei ole todellinen ruusuristisymboli. Kaikkein vanhimmissakin käsikirjoituksissa kuvataan kultainen risti, jonka keskellä on rubiinipunainen ruusu.

Ristillä ja ruusulla on ruusuristiläisyydessä monitasoinen sisältö. Ruusu kuvaa mm. kehitystä ja risti ihmisen vaihalloista elämänvaellusta ja karmaa.

Ruusuristisymboli ei ole pyhä uskonnollisena symbolina vaan jumalallisena symbolina. Se on ihmisen ja koko luomakunnan todellisen jumaluuden vertauskuva.

Ristin alkuperä hukkuu ajan hämärään - se on niin vanha! Sitä käytettiin ehkä ensimmäisen kerran vedettäessä neljän ilmansuunnan linjat,

pohjoinen, etelä, itä ja länsi. Näistä linjoista, mitkä olivat antiikin kansoille hyvin tärkeitä, muodostui risti. Ensimmäinen mystisenä tai salaisena symbolina käytetyn ristin muoto oli kuitenkin niin kutsuttu TAU - risti. Sitä käyttivät antiikin foinikialaiset.

Seuraava tärkeä kehitysvaihe oli silmukan lisääminen Tauristiin. Tästä tuli ns. egyptiläinen risti. Heille se oli tärkeä symboli, jota käytettiin rituaaleissa. Egyptiläiset kutsuivat ristiä nimellä CRUX ANSATA tai Elämän risti. Se oli heille kuolemattomuuden tai elämän jatkumisen symboli. Risti on patsaissa ja kuvissa usein heidän kuninkaidensa, kuningattariensa, jumalien ja jumalattarien kädessä "Elämän avaimena". Ne, jotka ovat yllä olevista tosiasioista täysin tietämättömiä, väittävät, että Crux Ansata on sukupuolisymboli. Tämä johtuu siitä, että koko luonnon uusiutumisprosessi, niin kasvi- kuin eläinkunnassa, oli varhaisille egyptiläisille suuri mystee-

ri. Se, että siemen maahan kylvettynä tai joku elävä solu voi tuottaa omaa lajiaan ja auttaa säilyttämään oman lajinsa jatkuvuuden, osoitti elämän jatkumisen tai toisin sanottuna kuolemattomuuden periaatetta syntymän, kuoleman ja jälleensyntymän kautta. Tämä johdatti heidät oppiin jälleensyntymästä ja Crux Ansata tuli tämän kuolemattomuuteen uskomisen symboli. Huomaat helposti, että Crux Ansatan pitäminen sukupuolisymbolina oli kaukaa haettu.

Nykyään ruusuristolaiset käyttävät Crux Ansataa vain kuolemattomuuden ja jälleensyntymän symbolina. Heille sillä ei ole mitään muuta sisältöä.

Tutkiessamme muutamia muita ristejä havaitsemme satunnaisia muutoksia ja lisäyksiä tarkoituksena saada aikaan ainutkertainen symboli. Huomaamme, että risti oli yleinen melkein kaikkien antiikin kansojen parissa kauan ennen kristinuskon kautta.

Ruusuristiläisten ruusuristi on aina kultainen risti, jonka päissä on selvät apilanlehdet. Keskustassa on aina YKSI ruusu. Joskus voi kaudenussuista olla mukana varsi. Koskaan ei ole enempää kuin yksi ruusu. Siten symboli, jossa on risti ja seitsemän, kolme tai neljä ruusua, mitkä muodostavat ympyrän ristin ympärille tai yläpuolelle, ei ole aito ruusuristisymboli. Se on henkilökohtainen tulkinta, väärennös tai virheellinen jäljitelmä. Kaikkein vanhimmat kuvat ruusuristisymbolista ja kaikki vanhojen käsikirjoitusten viittaukset siihen kuvaavat sen kultaisena ristinä, jonka keskellä on "rubiininpunainen ruusu". Symboli, mikä on tässä kuvattu aitona ruusuristinä, on rekisteröity Yhdysvalloissa viralliseksi ruusuristisymboliksi ja se on vain AMORCin käytössä. Nimi ja symboli on rekisteröity myös useissa muissa maissa. (Artikkeli on lainattu kirjasta "Rosenkors Handbok". Sen käyttöä ja säilytystä koskevat samat ohjeet kuin opintokirjeitäkin.)

RUUSU JA RISTI

Voisi kirjoittaa kirjan ruusun ja ristin symboliikasta ja mystisestä sisällöstä. Kansanomaisin selitys kummallekin on se, mitä hakemistoissa käytetään näköjään suurella auktoriteetilla eli, että ruusu ja risti ovat läheisessä yhteydessä alkemistisiin ilmaisuihin. Tämä on mielikuvituksellinen mutta tyydyttävä selitys keskivertolukijalle. Se ei kuitenkaan ole oikea.

Mitä tulee legendaan, saamme omista asiakirjoistamme selvitystä siihen, että ihminen käytti ristiä vertauskuvana sille, kun

mystikko Egyptissä ja mahdollisesti Atlantiksella seisoi auringon noustessa tasangolla kasvot itää kohti. Kun hän kohotti käsivartensa hartioiden korkeudelle rukoillessaan auringon, elämänantajan edessä ja käänsi sitten kasvonsa kohti länttä tervehtiäkseen paikkaa, missä elämä vertauskuvallisesti sanottuna loppui, hän huomasi, että kädet ja vartalo muodostivat auringon noustessa varjon. Varjo oli ristin muotoinen ja hänelle se merkitsi sitä, että elämä oli varjo - ristin varjo.

Viisaat antavat usein selityksen, että ristin alkuperä on egyptiläisten Crux Ansata - risti, jonka yläosassa on silmukka. Se nähdään usein egyptiläisissä maalauksissa ja sitä käytettiin egyptiläisissä ja mystisissä itämaisissa kirjoituksissa. Egyptiläiset ja mystikot käyttivät Crux Ansataa - elämän ristiä - kuvaamaan elämän jatkuvuutta tai kuolemattomuutta. Väite, että silmukka tai ristin yläosa aikaa

myöten litistyi pystysuoraksi ja siten muodostui nykyisin käyttämämme risti, on väärä. Asiakirjoistamme ilmenee että molempia ristejä käytettiin samoina aikoina. Ne näyttävät tulleen käyttöön suunnilleen samanaikaisesti aikana, jolloin mestarimiehet itämailla keksivät ja loivat symboleja, joilla olisi määrätty merkitys kehittyneille etsijöille. Risti ja muut symbolit saattavat hämmentää tämän päivänkin viisaita. Siten ei ole lainkaan kummallista, että menneinä aikoina oli monia, jotka eivät voineet löytää näistä symboleista yhtään mitään muuta kuin tietyn epämääräisen näköisen merkin.

Ruusu ei aiheuta suuria vaikeuksia sille, joka on kiinnostunut symboliikan tutkimisesta. Sen tuoksu, sen kehityskulku nupusta täyteen kukkaan ja sen jälkeen tapahtuva kiuhtuminen ja kuolema kuvaavat elämän kehitysvaiheita - myös ihmisen elämän. Se, että ruusun siemen putoaa maahan ja saa mahdollisuuden uuteen

syntymään, kuvaa mystikkojen mielestä elämän jatkuvuutta eli reinkarnaatiota.

Meidän työssämme risti edustaa monia esoteerisia asioita. Sama koskee ruusua. Eksoteeriselta kannalta ruusu edustaa kehityskulkua ja risti elämän vastoinkäymisiä ja taakkoja sekä sitä karmaa, mikä meidän tulee kestää maanpäällisen olemassaolomme aikana.

Ensimmäisessä astevihkimyksessämme on seuraava viittaus ristiin ja ruusuun: "Elämä, jota edustaa valo...; Työtä ruusun ja ristin kautta; ja Kuolema pimeyden kautta...;" Tästä voimme oppia, että työ - halumme tehdä työtä ja palvella, saada aikaan ja hallita, sekä lopuksi päästä päämäärään riippuu siitä karmasta (rististä), joka meidän tulee kantaa ja siten saavuttaa se kehitysvaihe (ruusu), mikä on mahdollista.

HERMEETINEN RUUSURISTI

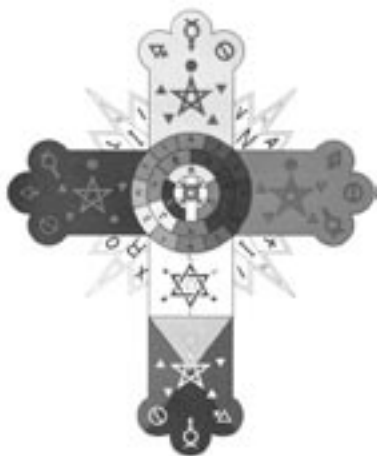
Yllä olevaa symbolia kutsutaan

alkemistiseksi ja hermeettiseksi ruusuristiksi ja se on hyvin vanha mystinen symboli. Siinä on kaksi toisiinsa yhdistettyä ruusuristiä. Pienempi ruusuristi on keskellä ja se edustaa ihmistä, mikrokosmosta. Tämä on puolestaan suuren ruusun keskellä, mikä on isomman ristin sydämessä. Isompi risti symbolisoi makrokosmosta. Ison ristin neljässä sakarassa on kolme alkemistista symbolia: elohopea, rikki ja suola. Ylinnä on elohopea asetettu keskelle, rikki vasemmalle ja suola oikealle. Vaakasakaroissa on symbolit merkitty sellaiseen järjestykseen, että ne ovat esoteerisen perinteen mukaisesti.

Kummassakin vaakasakarassa alkemististen symbolien lähellä on pentagrammin symboli. Tämä viisisakarainen kuvio on itse ruusuristin symboli: ydinaineksen voitto neljästä alkemistisesta elementistä. Jokaisen pentagrammin yläpuolella on pyörä, joka kuvaa ydinainesta; vasemmalla oleva pieni kolmio jonka

kärki on alaspäin ja jossa on vaakasuora viiva kuvaa maata; yläpuolella oleva kolmio, jossa on vaakasuora viiva ja jonka kärki on ylöspäin, kuvaa ilmaa; ylempi oikealla oleva kolmio, jonka kärki on alaspäin, kuvaa vettä; alempi oikealla oleva kolmio, jonka kärki on ylöspäin, kuvaa tulta.

Ristin alasarassa suuren ruusun alapuolella on heksagrammi, makrokosmoksen symboli. Heksagrammin muodostaa kaksi tasasivuista kolmiota. Heksagrammin kärjissä on kuusi planeettaa kirjoitettuna ikivanhan astrologisen

Hermeettinen Ruusuristi (sisäkannessa löytyy värikuva).

perinteen mukaisesti; alinna on kuu, sen oikealla puolella Venus, tämän jälkeen Jupiter, Saturnus, Mars ja Merkurius. Heksagrammin keskustassa on aurinko. Tämä järjestys on tiettyjen kabbalististen rituaalien mukainen.

Pisimmän sakaran alaosa on jaettu kahdella toisensa leikkaavalla viivalla neljään osaan. Nämä osat on väritetty niiden neljän värin mukaisiksi, jotka ovat Malkuthissa. Tämä on yksi kabbalistisen "Elämän puun" alue. Suuren ristin keskeltä tulee esiin kolme sädetä kustakin neljästä kulmasta. Ne symbolisoivat jumalallista valoa. Kolmesta säteestä on keskimäinen hiukan suurempi. Jokaisessa neljästä suuremmasta säteestä on kirjain, joista saadaan sana INRI, ja tämä tarkoittaa ruusuristiläisen historioitsijan Fr. Wittemanin mukaan latinalaista tunnuslausetta: "Luonto uudistuu alituisesti tulen avulla". Pienempien säteiden kirjaimet latinaksi, egyptiksi ja kreikaksi tarkoittavat rukoilemista.

Suurella ruusussa on 24 terälehteä. Ne ovat kabbalan heprealaisten aakkosten 24 kirjaimen symboleja. Ulomman ympyrän 12 terälehteä edustaa mainittujen aakkosten kahtatoista yksinkertaista kirjainta ja lisäksi ne kuvaavat kahtatoista eläinradan merkkiä. Seuraava ympyrä, missä on seitsemän terälehteä, symboloi seitsemää kaksoiskirjainta ja myös seitsemää astrologista planeettaa. Sisäin ympyrä kuvaa kolmeäitikirjainta sekä ilmaa, tulta ja vettä.

Suuren ruusun keskustassa on mikrokosminen ruusuristi, tasoksi levitetty kuutio, jonka keskellä on viisilehtinen ruusu. Tämän ristin takaa kohoaa neljä kärkeä, jotka osoittavat neljään ilmansuuntaan. Täydellinen symboli eli "encyklopedinen" ruusuristi symbolisoi Ruusuristin veljeskunnan koko majesteettisuutta, mahtia, kauneutta ja suojelusta.

(Artikkeli on kirjasta "Rosenkors Handbok. Sen käyttöä ja säilytystä koskevat samat ohjeet kuin opintokirjeitäkin)

Jos A tarkoittaa onnistumista elämässä, silloin $A=X+Y+Z$. X tarkoittaa työtä, Y tarkoittaa leikkiä ja Z sitä, että pidät suusi kiinni.

-Albert Einstein

Ainoa suunta, mihin voimme loputtomasti ja turvallisesti kasvaa, on sisäänpäin. Sieltä löytyy myös aika. Aikaa ei voi saada kiinni juoksemalla, vaan pysähtymällä.

-Mari Aulanko

Myyttinen Atlantis

Adjutrix

Olemme tottuneet tarkastelemaan maailman asioita ja tapahtumia eri näkökannoilta. Kuten ihmistä voidaan esimerkiksi tarkastella fyysisenä, psyykkisenä, sosiaalisena, poliittisena tai kultturiolentona, samalla tavoin voimme tarkastella Atlantista, vaikkapa geologisesta, historiallisesta, arkeologisesta, poliittisesta, mystisestä, uskonnollisesta, ilmastollisesta, vieläpä myyttisestä näkökulmasta käsin. Tällöin Atlantiksen tarina saa joka kerta erilaisen selityksen, vaikka Platonin vanha perustarina pysyy samana.

Tarkoituksemme on sukeltaa myyttiseen maailmaan ja tarkastella Atlantis-tarinaa mytologian viitekehyksestä käsin. Ensin kuitenkin kertaamme lyhyesti Atlantiksesta kertovan tarinan. Seuraavaksi selvitämme myyttikäsitetä. Mikä myytti on ja miten myytti ilmenee? Sitten tarkastelemme Atlantis-

tarua, millaisia myyttisiä piirteitä siinä voidaan havaita eli miksi tarinaa Atlantiksesta voidaan pitää kaiken muun ohella myös myyttinä.

Tarina Atlantiksesta

Tarina Atlantiksesta on kiehtonut ihmiskunnan mielikuvitusta. Atlantis mainitaan ensimmäisen kerran kahdessa Platonin kirjoittamissa dialogissa nimeltä Timaios ja Kritias. Hänen kertomansa mukaan Atlantiksen manner eli huippukauttaan yli 11 000 vuotta sitten eli viimeisimmän maapalloamme koskevan jääkauden loppuvaiheessa. Platonin kertoi tarinansa Atlantiksesta noin 2360 vuotta sitten eli noin 350 vuotta eKr.

Platonin Atlantis-dialogissa Sokrates keskustelelee kolmen muun henkilön kanssa, jotka ovat Timaios, Kritias ja Hermokrates. Aluksi Sokrates esittää Platonin valtioteorian pääkoh-

dat ja ehdottaa keskustelijoita antamaan esimerkin täydellisestä yhteiskunnasta. Tähän Kritias sanoo, että hänellä on aiheeseen sopiva tarina, jonka hän oli kuullut Kritias-nimiseltä isoisältään, joka puolestaan oli kertonut kuulleensa sen omalta isältään, Dropidekselta. Tämä vuorostaan kuuli sen kreikkalaiselta viisaalta, Solonilta. Solon oli alun perin kuullut sen egyptiläisiltä papeilta vieraillessaan Egyptissä vähän vuoden 600 eKr. jälkeen. Sen jälkeen Kritias kertoo kuulemansa tarinan Ateenassa 9000 vuotta sitten olleesta ihannevaltiosta ja sen taistelusta Atlantista vastaan. Kritias kertoo Atlantiksen sijainneen Atlantin valtameressä Gibraltarin salmen takana ja että Atlantis oli suuressa maanjäristyksessä vajonnut mereen.

Millainen tuo Atlantis sitten Platonin mukaan oli? Saari oli alkuaan Poseidon-merenjumalan ja hänen kuolevaisen vaimonsa Kleiton asuinpaikka. Poseidon vei vaimonsa Atlantikselle, jonka kukkulalle hän

rakensii Kleitolle turvapaikan. Sitä ympäröivät vuorotellen meri- ja maakehät; kolme merta ja kaksi maata.

Poseidon sai Kleiton kanssa viisi paria kaksospoikia. Nämä pojat hallitsivat vuorollaan Atlantista. Vanhimman kaksosparin vanhin poika oli nimeltään Atlas, josta sai nimensä sekä Atlantis-saari että sitä ympäröivä valtameri. Nämä kaksoisveljet suorittivat saarella suuren uudelleenrakennustyön. Heistä tuli Atlantiksen kymmenen kuningasta, joiden kesken jumala Poseidon jakoi Atlantiksen kymmeneen osaan. He rakensivat maasiltoja yhdistämään keskussaarta ja vesikehiä, kaivoivat kanavia ja tunnelinpätkiä, joiden läpi alukset pääsivät kulkemaan vesikehästä toiseen. Lisäksi he rakensivat palatsin Poseidonin ja Kleiton vuorelle.

Kritias, toisin sanoen Platon jatkaa kertomustaan Atlantiksesta, jonka asukkaat olivat jumala Poseidonin jälkeläisiä. Hän kuvailee sen rikkautta ja onnellisuutta, rakennuksia,

lakeja ja elintapoja. Kuninkaat hallitsivat sitä rehellisesti ja oikeamielisesti niin kauan kuin kuninkaallinen veri pysyi puhtaana. Lopulta kuitenkin vääräryys sai vallan, jolloin korkein jumala Zeus päätti rangaista heitä ja kutsui koolle jumalien kokouksen.

Tämän jälkeen, yhden ainoan hirvittävän päivän ja yön kulussa syntyi ankaria maanjäristyksiä ja puhkesi vedenpaisumus ja Atlantis-saari vajosi merten syvyyteen ja katosi näkyvistä. Kerrottiin vielä, että saarta ympäröivä meri oli pitkään purjehduskelvoton ja mahdoton tutkittavaksi uponneen saaren jättämän liejun takia.

Tarina suuresta ja mahtavasta kansasta, jonka juuret olivat ihmiskunnan muinaisuuden syvimmissä kerroksissa ja jonka valta-asema muinaisessa maailmassa päättyy käytännöllisesti katsoen yhdessä yössä käsittämättömän luonnonmullistuksen seurauksena, on kiehtonut ihmisiä yli kahdentuhannen vuoden ajan. Platonin tarina

Atlantiksesta katkeaa kesken lauseen, eikä Platon koskaan jatkanut sitä.

Mikä myytti on?

Ihminen on kehittänyt tietoisuuden hitaasti ja suurin ponnistuksien prosessissa, jonka yltäminen sivilisaation tasolle on kestänyt arvaamattomia aikoja. Tämä kehitys on edelleenkin kaukana täydellisestä, sillä ihmismielen laajat alueet ovat edelleen hämärän peitossa. Mitä nimitämme psyykeksi ei suinkaan ole yhtä meidän tietoisesta minämme ja sen sisällön kanssa. Meillä jokaisella on sisimmässämme henkilökohtainen tuntematon alue, piilo- eli alitajunta ja ihmiskunnalla on vielä ihmiskunnan yhteinen hämärän peitossa oleva kollektiivinen alitajunta, joten ihmiskunta voi laskeutua oman pienen tietoisesta tajuntansa aukon alapuolelle satumaisiin, pimeisiin luoliin, joita emme aavistaneet olevankaan.

Jungilaisen käsityksen mukaan piilotajunta ei ole vain yksilön torjuttujen pelkojen ja

halujen romuvarasto, vaan maailma, joka on aivan yhtä elävä ja todellinen osa elämää kuin minän tietoinen, ajatteleva maailma ja kuitenkin sitä loputtoman paljon laajempi ja rikkaampi. Ihmisen alitajunta on tietoisien mielen suuri opastaja, ystävä ja neuvonantaja. Piilotajunnan kielenä ovat arkkityypit ja symbolit ja sen viestintävälineenä mm. unet, riitit, sadut ja myytit. Alitajunnan arkkityypit hahmot esiintyvät muinaisissa mytologioissa, ikaikaisissa saduissa, kansantarinoissa ja alkukantaisissa riiteissä. Arkkityypeillä tarkoitetaan yksilöllisen sekä kollektiivisen piilotajunnan ikivanhoja, perikuvallisia tyyppejä, jotka ovat ominaisia kaikilla kansoilla kaikkina aikoina.

Myytti on siis samasta lähteestä kotoisin kuin alkukantaiset riitit ja ikaikaiset sadut. Ne nousevat yhteisestä kollektiivisesta alitajunnastamme, joka on meille tuntematonta aluetta. Kulttuurin tietoisien tason näkökulmasta myytit ovat ajattelua ohjaava tiedostamaton prinssiippi, periaate. Myyttejä

voidaan verrata ihmisten yhteisiin kollektiivisiin päiväuniin. Jungilaisittain ajateltuna myytit ovat tarinoita, joissa jotkut henkilöt ovat yli-inhimillisiä olentoja, jotka tekevät vain tarinoissa tavattavia tekoja. Yksi myytin perusominaisuuksia on myös se, että se kiehtoo ihmismieltä, kuten tämäkin tarina Atlantiksesta. Inhimilliset myytit ovat kukoistaneet maailman kaikissa asutuissa osissa, kaikkina aikoina ja kaikissa olosuhteissa. Ne ovat elähdyttäneet ja inspiroineet kaikkea muuta, mitä vain ihmisen fyysinen ja henkinen toiminta on saanut aikaan. Ei liene liioiteltua sanoa, että myytti on salainen aukko, josta maailmankaikkeuden ehtymättömät voimat virtaavat ilmetäkseen inhimillisenä kulttuurina.

Myyteillä on ollut hyvin tärkeä merkitys ihmiskunnalle. Myyttejä voidaan pitää ikään kuin varhaisena ihmistä koskevana teologiana, filosofiana ja psykologiana. Ne kertovat vertauskuvallisesti maailmassa elämisen, syiden ja seurausten tosiasioita. Uskontotieteilijä Karen Arm-

strong kertoo myytillä olevan kaksi ulottuvuutta. Ensinnäkin ihminen on aina pyrkinyt selittämään myyttisten kertomusten avulla selittämätöntä. Toisaalta myyteistä on haettu lohtua ja toivoa. Ne ikään kuin ovat olleet opettamassa ihmiskuntaa maailmassa elämiseen ja suhteessa tuonpuoleiseen. Myytit käsittelevät tuntematonta, selaista mitä emme ensin pysty sanoin ilmaisemaan. Kaikki mytologiat kertovat toisesta tasta, joka on olemassa oman maailmamme rinnalla ja joka eräällä tavalla kannattelee sitä. Usko tähän näkymättömään, voimakkaampaan todellisuuteen, jota joskus nimitetään numeniksi, pyhäksi, jumalten maailmaksi, on mytologian perusteemoja. Tämän filosofian mukaan kaikella, mikä tapahtuu tässä maailmassa, kaikella mitä kuulemme ja näemme, on vastineensa jumalallisessa maailmassa, joka on rikkaampi, vahvempi ja pysyvämpi kuin oma maailmamme.

Myytti voidaan kertoa siis yhä uudestaan loputtomin muunnel-

min. Ajattomuudestaan huolimatta ne ovat sikäli aikaansidottuja, että kukin aikakausi nostaa esille tiettyjä uskomuksia ja pitää näkymättömänä toisia. Nykyisin myytit ilmenevät selkeimmin uskonnoissa. Vuosituhansien aikana luonnontieteen kehittyessä myyttien valta on kaventunut koskemaan lähinnä elämän ihmettä ja kysymystä kuoleman jälkeisestä elämästä.

Myytit voidaan luokitella ihmiskunnan kokeman kehityksen eri aikakausina syntyneisiin myytteihin. Kun ihmiskunnan historiassa alkoi tai alkaa uusi ajanjakso, ihmiset muuttavat tällöin käsitystään ihmisyydestä ja jumaluudesta. Sivilisaation alkuaikoina eli kun muinaiset ihmiset alkoivat muuttua nykyihmisen kaltaisiksi, he tajusivat vähitellen olevansa itse vastuussa omasta kohtalostaan. Siitä syystä he eivät voineet suhtautua jumaliin samalla tavoin kuin esi-isänsä. Jumalat alkoivat tuntua aiempaa etäänpäinä olevilta. Tämän ajan myytit alkoivat pitää tulvaa merkkinä kriisistä ihmisten ja

jumalten välisessä suhteessa, jolloin syntyi myyttejä jumalten ihmiskunnalle rangaistukseksi aiheuttamista tulvista. Tästä on esimerkkejä vaikkapa Mesopotamiasta, Amerikan intiaanien keskuudesta ja Israelista, josta esimerkkinä Raamatun vedenpaisumus kertomus. Tätä kaupungistumisen ja tulvamyytien aikaa nimitetään akselijaksoksi ja ilmenee ajanjaksona 800-200 eKr.

Myytit esiintyvät seuraavissa muodoissa:

- uskonnollisina kertomustyyppinä, kertomusten juonena ja merkityssisältönä

- uskomuskimppuina ja -rakteina

- yhteisön olemassaololle välttämättömänä normeja ylläpitävänä ja käyttäytymistä säätelevänä tarustona

- sekä kulttuurin tai tajunnan jonakin kerrostumana

Toisaalta myyttejä voidaan luokitella niihin liittyvien sisältöjen mukaan eli mistä ne kertovat. On erilaisia klassisia myyttejä, kuten hedelmällisyys-

myytit, maailman luomismyytit, sankarimyytit, tietäjämyytit, lopunajan myytit, pelastajamyytit, kulta-aikamyytit, sankarin ikuisen paluun myytit. Myyttejä on itseasiassa tavattomasti ja niitä on muunneltu kautta aikojen. Nykyäänkin syntyy uusia myyttisiä sankareita, kuten Elvis ja Diana.

Monet näistä myyteistä ovat tuttuja. Esimerkiksi luomismyytit selittävät maailman ja maailmankaikkeuden syntyä. Muinais suomalaisen myytiin mukaan maailma syntyi sotkalinnun munasta, kuten Kalevalassa mainitaan. Myös egyptiläisillä oli samanlainen maailmansynnyn myytti. Hedelmällisyysmyytteihin kuuluvat esim. muinaisegyptiläinen lisis ja Osiris, Graalin malja, Gaiamyytti. Gaia on antiikin jumaltaruston auttava ja neuvoja antava maan jumalatar. Hän syntyi kaaoksesta ja universumin tyhjyydestä luomaan elämää maapallolle sekä suojelemaan kasvua ja hedelmällisyyttä. Suuruudentavoittelumyytit kertovat tavoittelemisesta, kuten ikiaikainen

tarina kuningas Midaksesta, joka sai pyytämänsä lahjan, että kaikki, mitä hän kosketti, muuttuisi kullaksi. Tämän seurauksena hän oli kuolla nälkään. Kaikki ymmärrämme, mitä tämä myytti kertoo ja mitä se opettaa. Pelastajamyytteihin kuuluvat esimerkiksi Jeesus, Buddha ja Vishnu. Lopunajan myytti: tästä esimerkkeinä Raamatun Sodoma ja Gomorra. Sankarimyytti on maailman yleisin ja tunnetuin myytti. Usein sankarin tarina kulkee näin: Sankari syntyy vaatimattomissa oloissa, osoittaa varhain yli-inhimillisiä voimia, nousee nopeasti valtaan, lankeaa ylpeyden syntiin ja kukistuu petoksen tai oman uhrautumisen seurauksena. Sankareita ovat esimerkiksi Herkules, kuningas Arthur, Raamatun Simson. Myytin tarkoituksena on yksilön minä-tietoisuuden kehittäminen.

Kulta-aikamyytti, johon liittyvät esimerkiksi Atlantistaru ja Raamatun Paratiisikertomus. Kulta-aika on käsite, jolla viitataan menneeseen ja tarunhoitoiseen suuruuden aikaan,

jolloin elämä oli puhdasta ja ylevää. Antiikin aikana vallinneen käsityksen mukaan kulta-aika oli ihmiskunnan ensimmäinen kausi, jolloin ihmiset elivät onnellisina ja vailla huolia. Vallitsi oikeus ja järjestys, eikä sotia käyty. Näihin kulta-aikamyytteihin liittyvät omat seurauksensa ihmiskunnalle. Tämä varhainen ja melkein universaalinen myytti kumpuaa ihmisille hyvin luonteenomaisesta pyhän kokemuksesta ja kaipauksesta kadotettuun paratiisiin. Sen perustarkoituksena oli osoittaa ihmisille, kuinka he voivat palata tähän arkkityypiseen maailmaan uskonnossaan, toiveissaan, kaipauksissaan ja unelmissaan. Monen uskonnon tavoitteeseen kuului ja kuuluu kuolemanjälkeinen pääsy kadotettuun paratiisiin.

Egyptiläinen pappi Manetho kirjoitti Egyptin historian 200-luvulla eaa. ja hän kertoi ajasta, jolloin jumalat ja puolijumalat hallitsivat. Kyse oli kulta-ajasta. Egyptiläisten kuolemanjälkeinen myyttinen olinpaikka oli ihana saari Atlantin valtameres-

sä, samoin kuin kreikkalaisten kuolleiden autuaiden asuinsija Atlantilla nimeltään Elysion. Meilläkin on myytti itsellämme esim. Satumaa-tangossa, jonka mukaan "Aavan meren tuolla puolen jossakin on maa..."

Yhteenvetona myyteistä voidaan sanoa, että myytti on ikiaikainen, ihmisten kollektiivisen tiedostamattoman alitajunnan tuottama arkkityyppinen tarina. Sen tarkoitus on opettaa elämään maailmassa ja elämässä. Myyteissä on sisältö, usein siinä mukana yliluonnollisia tapahtumia ja olentoja. Monesti myyttien perusteena on myös usko näkymättömään, voimakkaampaan todellisuuteen, jumalten maailmaan. Jumalten maailma on rikkaampi, vanhempi ja pysyvämpi kuin omamme. Mytologiassa jumalten ja ihmisten maailman välillä ei ollut mitään tosiolevalaista kuilua, ne olivat sidoksissa toisiinsa.

Entä Atlantis myyttinä...

Tarina Atlantiksesta on kiehto-

nut ihmismieltä yli 2000 vuoden ajan. Tämä lumous on eräs myytin tuntomerkeistä.

Ajallisesti Atlantismyytti liittyy, kuten edellä jo mainittiin, ns. akselijaan tulvamyytteihin eli vv 800-200 eaa., Platonin tarina kerrottiin noin 350 vuotta eaa. Tällöin sivilisaation painopiste siirtyi ihmisten puuhiin, jumalat alkoivat tuntua aiempaa etäisimmiltä. Jumalat eivät olleet enää itsestään selvää, melkein käden ulottuvilla olevaa todellisuutta, sillä uusi urbaani mytologia alkoi pitää tulvaa merkinä kriisistä jumalten ja ihmisten välisissä suhteissa. Ja kuten muistamme, Atlantis Platonin mukaan tuhoutui tämän mukaan tulvassa.

Sisällöllisesti ja opetuksellisesti ja kuten edellä mainittiin, Atlantismyytti kuuluu ns. kulta-aikamyytteihin, kuten Raamatun Eeden, jonka tarina seurauksineen on lähellä Atlantistarua. Kuten Atlantis, alkuaan Eeden oli ihmiskunnan viattomuuden tyssija ja ajallisesti viattomuuden aikaa.

Kuitenkin tämä Jumalan maa, paratiisi, onnenmaa, kultamaa, satumaa, särkyi. Eedenissä ihmisistä tuli täysikasvuisia. Kun Eedenin Tiedon puun hedelmä avasi ihmisen silmät näkemään todellisuuden, meistä tuli lopullisesti inhimillisiä, tulimme tietämään hyvän ja pahan. Tulimme tietämään, että meidän äytyy tehdä työtä elääksemme ja että taudit, pahuus, köyhyys ja kuolema väijyvät maailmaa. Ymmärrämme, mitä ja mistä tämä uskomattoman viisas myytti kertoo.

Atlantistarussa ovat kaikki kulta-aikaan kuuluvat ominaisuudet ja opetus, mitä se on ihmiskunnan tajunnassa. Atlantiksesta tulee esiin seuraavia seikkoja: alkuun kaikkalainen hyvyys, jumalan valta, hyvä organisointi, järjestys, yksinvalta, tottelevaisuus, uhrit, jumalihminen, jumalihmisen vähittäinen moraalinen heikentyminen, jumalten viha. Poseidon-jumala luo paratiisin kaikkine järjestelyineen, ammatillisesti, yhteiskunnallisesti, taloudellisesti, poliittisesti. Kaikilla tulisi

olla tasapuolisesti kaikkea, ei pahuutta, ei kateutta, ei vihaa, ei kaunaa. Myytissä kerrotaan kuitenkin, että Atlantiksen jumalten kaltaiset ihmiset vähitellen tulivat ihmisten kaltaisiksi, he oppivat, kuten Eedenissä, tuntemaan hyvän ja pahan, vääräryys sai vallan, moraali huononi ja heistä tuli ihmisiä. Myytti näin ollen sisältää opetuksen meissä kaikissa olevasta kaksinaisuudesta, hyvästä että pahasta.

Eeden- ja Atlantismyytin kautta ihminen voi oivaltaa hyvän ja pahan itsessään ja myytin kautta ymmärtää mitä tapahtuu, jos pelkkä pahuus saa ylivallan. Kyse on tavallaan täysikasvuisuuden kehityksestä, aikuisen ihmisen itsetuntemuksen kehityksestä.

Atlantiksen asukkaisiin liittyen muistamme, että merenjumala Poseidon perusti Atlantiksen ja hänen vaimonsa Kleito oli tavallinen kuolevainen. He saivat viisi kaksosparia poikia eli yhteensä kymmenen lasta. Luku 10 viittaa luomisen lukuun, se sisältää kaikki mahdollisuu-

det, kuten lait, järjestyksen ja hallitsijavallan, mikä sopii Atlantiksen tuon ajan hallituksen luonteeseen. Entä viisi kaksosparia poikia? Ainakin tässä nykyisessä maailmanajassamme se on aika uskomatonta. Kuinka monet poikapuoliset kaksoset yksi nainen voi synnyttää? Luku viisi sinänsä kaikkien muiden merkitystensä ohella on myös ihmisen luku ja sopii Atlantismyyttiin.

Jos Atlantista tarkastellaan maantieteellisenä rakenteena, niin Platonin kuvauksista voidaan havaita sen olleen alunperin geometrisesti kutakuinkin neliön muotoinen, mikä symboloi maata, jonka keskellä oli vuori ja temppele yhteydessä jumaliin. Monissa, esim. intiaanikulttuurissa kerrotaan kadotetusta paratiisista, jossa ihmiset elivät läheisessä ja päivittäisessä yhteydessä jumaluuteen. He olivat kuolemattomia ja elivät alussa sopusoinnussa toistensa, eläinten ja luonnon kanssa eli viattomuuden tilassa. Maailman keskipisteessä oli maan ja taivaan yhdistävä vuori, toisissa

kertomuksissa puu tai salko, jota pitkin ihmisten oli helppo kavuta jumalten valtakuntaan. Atlantis sopii symbolimaisemallisesti tähän kadotetun kultaajan paratiisimyyttikuvaukseen. Neliöllä on monia merkityksiä; se symboloi maata taivaan vastakohtana, kreikkalais-roomalaisessa symboliikassa se voi sopia kuvaamaan kaikkeutta ohjaavaa arkkityyppiä ja lisäksi se on kreikkalaisen Afrodite-jumalan symboli.

Atlantistarinassa kerrotaan myös härän uhraamisesta, joka liittyi kymmenen kuninkaan keskinäiseen uskollisuudenvallan vannomiseen. Härän uhraaminen oli tuohon aikaan, myös Platonin ajan Kreikassa hyvin tavallista, härkiä uhrattiin jumalille, erityisesti jumalten päällikölle Zeukselle. Uhraamiseen liittyi jumalihmisten keskinäinen vala, joka tarkoitti sitä, etteivät he tulisi tahallaan rikkomaan mitään Poseidonin käskyä eivätkä hallitsemaan eivätkä alistumaan kenenkään hallittavaksi muuten kuin isänsä Poseidonin säättämiä lakeja noudattaen. Härän

uhraaminen liittyi riitteihin ja se symboloi ihmisen henkisen puolen voittoa eläimellisestä, mitä härkä usein edustaa ja lisäksi kaipausta henkisyys-teen, mikä voittaisi ihmisen alkukantaiset eläimelliset intohimot ja antaisi rauhan.

Lopuksi

Kuten alussa todettiin, tässä on käsitelty Atlantistarua myyttinä, ihmiskunnan kollektiivisen alitajunnan tuottamana yhteisenä unena eikä ole pohdittu, onko Atlantis ollut jokin maapallon geologiaan ja historiaan liittynyt tapahtuma tai aikakausi. Jos pohditaan sitä, mistä Platon olisi voinut saada tämän myytin, niin todennäköisesti Platon kertoi vanhan egyptiläisen akselijaan kaupunkimyytin tulvamyytteineen kreikkalaisessa muodossa. On myös mahdollista, että Platon paikansi Atlantiksen mantereen Gibraltarin salmen taakse, läntiselle Atlantille, vanhan egyptiläisten kuolemanjälkeisen paratiisimyytin mukaan. Egyptiläisen pappi Manethon Egyptin historiastakaan ei löy-

dy mainintaa esihistoriallisesta jumalten ja puolijumalten hallitsemasta kulta-ajasta.

Atlantismyytti saattaa täyttää erään ihmiskunnan psyykkisen tarpeen, tarpeen saada lohtua ajatuksesta, että joskus kulta-kaudella asiat olivat toisin ja paremmin, ennen kuin muut tekijät tuhosivat ihmisen ensimmäisen täydellisen kulttuurin. Tarvitsemme myyttejä, jotka auttavat meitä näkemään itsekkyytemme ja pahuutemme ohi. Kaiken tämän lisäksi myytit osoittavat, että meillä ihmisillä edelleen on yhteys maailman-kaikkeuden perusvoimiin. On hyvä muistaa, että elämme edelleen myyttien vaikutuksen alaisina ja on syytä kysyä: Onko Atlantis menneisyyttä vai onko se tulevaisuutta?

Lähteet:

Armstrong K.: Myyttien lyhyt historia. 2005

Berlitz Ch.: Atlantiksen arvoitus. 1978

Campbell J.: Sankarin tuhannet kasvot. 1990

Holthoer R.: Muinaisen Egyptin kulttuuri. 1994

Jung C. G.: Symbolit. Piilotajunnan kieli. 1992

